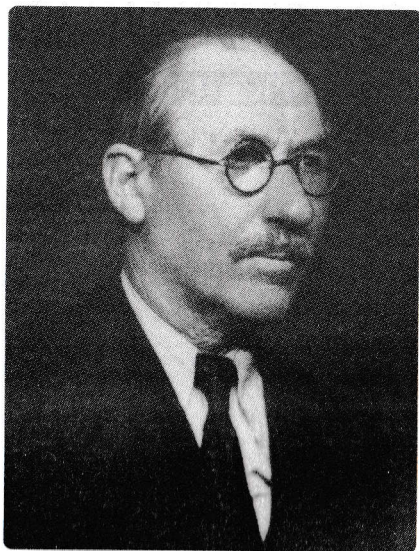

1887-1967

I. Buzdugan

ION BUZDUGAN

SCRIERI

Ediție în două volume

2

FOLCLOR. TRADIȚII POPULARE.
TRADUCERI

Știința

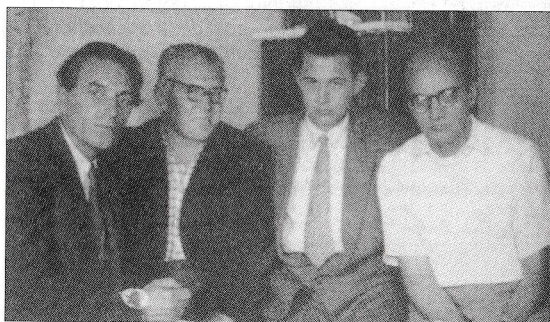

Cu poetul Ion Larian Postolache. 9 martie 1957, când împlinea 70 de ani

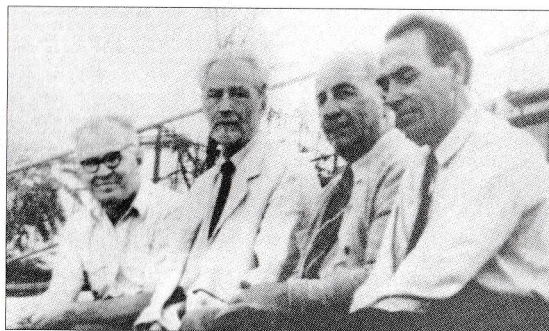
Prieteni bucureșteni ai poetului

De la stânga: Virgil Carianopol, Radu D. Rosetti, Dimitrie Iov. 1954

De la stânga: Virgil Carianopol, G.G. Ursu, C.D. Zeletin, Ion Larian Postolache. București, 1956

De la stânga: G.G. Ursu, V. Voiculescu, Octav Dessila, Virgil Carianopol. Cotroceni, 1957. Fotografie de Ion Larian Postolache

CUPRINS

FOLCLOR. TRADIȚII POPULARE

A. Din VOLUME

Volumul CÂNTECE DIN BASARABIA (1921)

Precuvântare (<i>Pan Halippa</i>)	6
*** [Cântece, I–CXIV]	7
Chira	61
Doina ciobănească	61

Volumul CÂNTECE DIN BASARABIA (1928)

Cuvânt-înainte (<i>Ion Buzdugan</i>)	62
I. Cântece de înstrăinare (I–XVII)	64
II. Cântece de dor și jale (XVIII–LXI)	73
III. Șugubețe și glumețe (LXII–CXIII)	86
IV. Cântece ostășești (CXIV–CXXVI)	103
V. Cântece voinicești (CXXVII–CXXXVI)	108
VI. Cântece bătrânești (CXXXVII–CLVII)	113

B. Din MANUSCRISE INEDITE

Manuscrisul

DIN FOLCLORUL BASARABEAN

Bucăți culese de Ion Buzdugan în anii 1912–1915

*** [Cântece, cimilituri]	122
O pildă	128
Patru întrebări	128
Pătăranie	129
Poveste	130
Povestea Sfântului Gheorghe	130
Vanghelia țigănească	131

Povestea lui Dumnezeu	132
Amintirea ostaşului din '77	133
Vorbea odată Dumnezeu	136
Tânguirea Maicii Domnului	138
Închinăciunea pocloanelor (plocoanelor)	138
*** [Cântece]	139
Urătura paharului	168
Pocloanele miresei	168
Conocărie	169
Bradul	169
Baladă populară	169
Urătura Anului Nou (Urare Anului Nou)	170
Poveste unde niciun cuvânt drept nu este	173
Pildă	174
Pătăranii	175
Conocărie	176
Iertăciune	177
Pătăranie	178
Pătăranie	179
Conocărie	179
Iertăciune	179
Poveste	181
*** [Cântece]	193
Povestea lui Anton Fioi, ferciorul oilor	194

Manuscrisul

[TRADIȚII NUPTIALE, CÂNTECE HAIDUCEȘTI]

Urări rostite de vorniceii moldoveni la ceremonialul nupțial	202
La înmânarea darurilor unul din vorniceii așa mulțumește	204
Când urmează ceremonialul iertăciunii	206
Cântece haiducești	208
Alt cântec despre Codreanu la judecata domnească	209
Răspunsul haiducului Voicu la judecata domnească	210
Cântece de dragoste	210
Ștefan cel Mare și maică-sa	212

TRADUCERI

Din Aleksandr PUȘKIN

Evgheni Oneghin	216
Capitolul întâi	217
Capitolul al doilea	240

Capitolul al treilea	256
Capitolul al patrulea	276
Capitolul al cincilea	294
Capitolul al șaselea	311
Capitolul al șaptelea	329
Capitolul al optulea	350
„Adnotări la Evgheni Oneghin”	373
Țigani	378
Mozart și Salieri	397
La Ovidiu	406
Profetul	408
Țigani	409
Calul	410
Poetul	410
Către Ceaadaev	411

Din Mihail LERMONTOV

Icoana	412
--------------	-----

Din Taras ȘEVCHENKO

Testament	412
-----------------	-----

Din Paul VERLAINE

Cântec de toamnă	413
------------------------	-----

Din Mihail KOȚIUBINSKI

Pe cuptor	414
-----------------	-----

Din Ivan BUNIN

Diligența	427
Stambul	428
Pe Nevski	428
Domnița	429
Cuvântul	430
Tinerete	431
Bătrânul	431
Sfârșitul pustnicului	431
Alionușka	432
Fuga în Egipt	432
Christos	433
Uitare	434

Cădelniță	434
Prohod	434
Cântecul haiducului	435

Din Valeri BRIUSOV

În ceas de înserare	439
Poetul	440
Amurg în oraș	441
În același parc	442
Primele întâlniri	443
Ți-aduci aminte?	443
În criptă	444
Himeră	445
Sclavele	446
Spre Damasc	447
Pumnalul	447
Sclavul	448
Zidarul	449
Assarhadon	450
În zilele pustiirii	450
Către cei fericiți	452

Din Aleksandr BLOK

Cei doisprezece	453
Sciții	465
Versuri „Frumoasei Doamne”	467
Necunoscuta	468
Ruguri de zăpadă	469
Inima-mi dau vijeliei	470
Ei, citind versuri	471
Rusia	471

Din Konstantin BALMONT

Eu	472
Eu am venit pe lume	473
Sub cer de nord	474
Tablou natal	474
Ierburi lângă drum	474
La castelul feei	475
[Alergam ca să prind umbra clipei fugare]	476
Smârcuri	477
Diata	477

Toamna	478
Plouă... ..	478
Vântul	479
Pelini	480
Vis turburat	481
Cântecul lebedei	481

Din Andrei BELÂI

Chemare eternă	482
Castel părăsit	483
Troica	484
Tu și eu	485
Rusia	485
Nebunul	486
Glas de dincolo	487
Din fereastra vagonului	488
În munți	488
Poetului	489
Nu mi-i teamă	489
Lâna de aur	490
Apus	492
Odinioară	493
În câmpuri	494
Rugă	494
Antropozofie	495
Fata popii	496
Ocnașul	498
Din vechea Rusie	501

Din Serghei ESENIN

Herghelii	502
Veștejire	503
[Unde zac din vremi uitate]	504
Scrisoare mamei	505
Nu-i nimic – nicevs!	506
[Cântece, cântece – gura nu vă mai tace!]	507
[Te-am părăsit, casă natală...]	507

Din Maxim GORKI

Fata și Moartea	508
NOTE ȘI COMENTARIU	517
ICONOGRAFIE	537

Editat cu sprijinul Ministerului Culturii.

Volumul 2, în cele două compartimente ale sale, reflectă activitatea de folclorist și traducător a poetului. Primul compartiment reproduce două culegeri de folclor, intitulate „Căntece din Basarabia”, tipărite în 1921 și 1928 la Chișinău și Craiova, precum și două manuscrise inedite, care conțin povești și orații de nuntă. În cel de-al doilea compartiment, sunt incluse traduceri din A. Pușkin, M. Lermontov, M. Koțiubinski, T. Șevcenko, Paul Verlaine, I. Bunin, V. Briusov, A. Blok, K. Balmont, A. Belâi, S. Esenin și M. Gorki. Textele sunt însoțite de o secțiune de note și comentarii.

Responsabil de ediție: Mircea V. Ciobanu

Corectori: Mariana Belenciu, Maria Cornesco

Redactor tehnic: Nina Duduciuc

Machetare computerizată: Anatol Andrițchi

Copertă: Vitalie Ichim

Întreprinderea Editorial-Poligrafică Știința,

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chișinău, Republica Moldova;

tel.: (+373 22) 73-96-16; fax: (+373 22) 73-96-27;

e-mail: prini@stiinta.asm.md; prini_stiinta@yahoo.com;

www.stiinta.asm.md

DIFUZARE:

Republica Moldova: ÎM Societatea de Distribuție a Cărții PRO-NOI

str. Alba-Iulia, nr. 75/1A; MD-2051, Chișinău;

tel.: (+373 22) 51-68-17, 71-96-74; fax: (+373 22) 58-02-68;

e-mail: info@pronoim.md; www.pronoim.md

Toate drepturile asupra colecției „Moștenire”, inclusiv asupra acestei ediții, aparțin Întreprinderii Editorial-Poligrafice Știința.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Buzdugan, Ion

Scrieri: [în 2 vol.]/Ion Buzdugan; – Ch.: Î.E.P. Știința, 2014 (Combinatul Poligr.). – (Col.: Moștenire). – ISBN 978-9975-67-934-3

Vol. 2: Folclor. Tradiții populare. Traduceri/Studiu introductiv de Eugen Lungu. Text selectat și îngrijit, repere cronologice, note și comentarii de Mihai și Teodor Papuc – 2014. – 560 p.

ISBN 978-9975-67-936-7

821.135.1(478)-9:398(=135.1)

FOLCLOR TRADIȚII POPULARE

A. Din VOLUME

Volumul CÂNTECE DIN BASARABIA (1916-1921)

*Memoriei neuitatului George Coșbuc, poet al țărănimii,
închin aceste flori sfioase, culese din câmpia Basarabiei.*

„De la Nistru pân' la Tisa
Tot românul plânsu-mi-s-a,
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate...”

M. Eminescu

PRECUVÂNTARE

Cel dintâi mănunchi de flori de pe câmpia Basarabiei, socotită atâta vreme stearpă! Și ce miros plăcut, miros plin de farmec, miros de primăvară!

Sunt flori, sădite și crescute cu grijă și dragoste de către iubitorii de *frumos*, ce neamul nostru moldovenesc îi are din belșug în satele tupilate prin văile și hârtoapele Basarabiei.

Harnicul nostru prieten *Ion Buzdugan* (Nică Românaș) le-a adunat din gura flăcăilor și fetelor, în mai multe părți ale țării.

Aceste plăsmuiuri frumoase au fost multă vreme singura dovadă că neamul moldovenesc în Basarabia trăiește. Rece era vântul care sufla de la miazănoapte, din împărăția robiei și întunericului țarist; dar florile sufletului moldovenesc n-au înghețat, căci erau nemuritoare.

De azi înainte ele vor înflori în voie, scăldându-se în lumina și căldura soarelui românesc!

Multă vreme cântecele noastre au fost singurul semn de legătură vie a poporului moldovenesc din Basarabia cu bolta înstelată și cu Dumnezeuul veșnic din cer.

Slujitorii oficiali ai credinței înălțau rugăciunile lor în limba slavonă, străină auzului și sufletului moldovenesc. Să nu fi fost cântecele moldovenești, poporul nostru din Basarabia pierdea legătura cu cerul și nădejdea într-un viitor mai bun pierdea cu totul. Azi aceste nădejdi înmuguresc ca pomii în primăvară. Și ele vor înflori în curând și vor da rod!

Binecuvântat deci fie cântecul moldovenesc – podoaba sufletului nostru și liturghia durerii noastre în veacul de robie și durere, prin care am trecut!

Pan Halippa

10 mai 1917

I

Frunzișoară de scumpie,
Ieși măicuță-n deal la vie
Și te uită-n spre câmpie
Încotro or să mă mâie?
De m-or duce înspre munți –
Să știi bine că-s necruț,
De m-or duce spre Capcaz –
Să știi că-s dus la nacaz...
De când maica m-o făcut –
Zile bune n-am văzut,
De când maica m-o lăsat –
Viață bună n-am gustat
C-am trăit în altă țară –
Și-am mâncat tot pâine-amară,
Și-am trăit tot în străini –
Ca o floare între spini,
Tot cu lacrimi și suspini
Și cu pară-n inimioară
Și cu foc în orice loc,
Ardă-l-ar un foc noroc!...

*(Mărioara Bejenaru din s. Brânzeni,
județul Bălți)*

II

Frunză verde lemn de-arin,
Tu străin și eu străin,
Haide-n codru să trăim:
Să facem un bordeieș
Cu ușorii de cireș,
Cu martaci de clocotici –
Să trăim ca doi voinici...
Frunză verde trei grane,
Ce să facem noi, măi frate,
Că-mparatul ne desparte
Și ne duce-n loc departe,
Peste țări și peste ape –
În neagra străinătate,
Unde n-ai soră, nici frate...
Pușculița-i – măicuți,
Săbioara-i – sorioara,
Șticușoru-i – frățioru...

*(De la Luca Rotariu din s. Petroasa,
județul Bălți)*

III

Frunzuliță de măr dulce,
Ieși, măicuță-n deal la cruce,

Și-i vede-ncotro m-or duce:
De m-or duce-nspre oraș –
Să știi, maică, că-s ostaș –
De m-or duce-nspre Ades –
Să știi bine că-s ales...
Frunzișoară și-o lalè,
Cum ai face maica mè,
Să mă scoți tu de-acolè, –
La 'mparatu slujba-i grè:
Că mâncarea-i pe cărare,
Da hodina-i de călare...

(Mihail Crețu din
s. Dumbrăvița, județul Bălți)

IV

Frunzuliță trei sălcele,
Sai, măi frate moldovene,
Să sărim și mici, și mari –
Ofițeri și ghinarari,
Ca să-i batem pe ghermani,
Pe ghermanii răi dușmani,
Haide toți într-un cuvânt
Să dăm neamțul la pământ,
Să-i facem din șanț – mormânt;
Pe mormânt să-i pui o piatră –
Să nu sară niciodată!...

V

Frunzișoară trei carați,
Între munții verzi Carpați
Șăd cazacii toți calare
Și pihota mai la vale –
Făr' de mâini, făr' de picioare
Și strigă-n gurița mare:
„La ghermani îi rana mare,
Rana-i mare și-i ră tare
Și ea leac pe lume n-are...
Rana-i ră și veninoasă,

Taie-n carne pân' la oasă,
De nu te poți duce-acasă...
Da și-acasă când m-o dus –
Pe năsalie, pe sus...
În casă când am intrat,
Nevasta mi-o suspinat,
Copiii mi-o lăcrămat,
De trei ori am leșinat...
Jălea de la soțioară –
M-o fript pân' la inimioară,
Jălea de la copilaș –
Toată inima mi-o ars...
Of, suflete năcăjit,
Năcăjit și amărât,
Gând vei fi tu mântuit,
Că destul te-ai chinuit!?”

(Mefodii Lupu din s. Vasălcău,
județul Soroca)

VI

Frunzișoară de harbuz,
Nu demult de-acasă-s dus
Da parcă pe lume nu-s...
Când ar fi pe-o altă vreme,
Nicidecum nu m-aș mai teme,
Da fiind că-i bătălie,
Cine scapă – Domnul știe!
Frunzuliță lozioară,
Of, draguță Mărioară,
Nu de mult îs dus din țară,
Da-s de două ierni și-o vară...
Când ar fi o vreme bună,
Nu m-aș teme de furtună,
Dar fiind că-i vreme rè,
Nu știu de te-oi mai vedè,
Că din luptă și din foc,
Puțintei voinici se-ntorc!..

(Mihail Lașcu din s. Chiștelnița,
județul Chișinău)

VII

Frunzișoară și-o solcină,
Când îi vremea de hodină,
Eu șterg pușca de rugină,
Când îi vremea de serbat –
Șăd în pușcă rezemat...
Frunzuliță lemn uscat,
Rămâi, tată, neiertat,
Că la școală nu m-ai dat.
Și la oaste m-o luat.
La priecom când m-o chemat,
Pervi soldat am picat...
Scăunel de brad mi-o pus
Și părul din cap mi-o tuns:
Fărfăcuța mă tundè,
Vântu chicuța-mi bătè,
Și mi-o bătè vălurele
Și mă tundè pân' la piele:
Perișorul mi l-o tuns,
Of, rele zile am mai ajuns!

(Afanasă Dumaschin
din s. Porumbica, județul Bender)

VIII

Frunzișoară de orez,
Vină, puică, de mă vezi,
Cât îs grăiele mai verzi,
Că dacă s-or secerà
Mult în cale mî-i catà
Și de mine nu-i mai dà...
Da să-ți spun unde să mă cați
Între Iași și-ntre Carpați,
C-acolo suntem chemați
La o roată de soldați, –
Șăd în arme răzămați,
Nebăuți și nemâncați,
Și bătuți – nevinovați:
Chică – unu, chică – doi, –
Chică – o mie dintre noi,
Chică doi lâng-o carare,

Și-o venit o fată mare
Să le-aprind-o lumânare,
Da un ghinarar calare
O strigat în gura mare:
„Ieși, copilă, din carare,
Nu le-aprinde lumânare,
C-așă lor li-i dat să moară:
Depărtați de a lor țară!...”

(Grigore Grati din s. Holercani,
județul Orhei)

IX

Puică, puiculița mè,
Spală-mi cămeșuica mè,
Și mi-o spală-n lăcrămioare
Și mi-o-ntinde-n chioțoare
Să mi-o bată sfântul soare...
Sfântul soare, când răsare
Multă lume luminează
Numai mie-mi pune ceață:
Numai eu șăd la-nchisoare
Sub lăcăți și sub zăvoare...
Vinde, puică, ce-i avè
Și mă scoate de-acolè
Când ar fi o altă vreme
Nicidecum nu m-aș mai teme,
Dar fiind că e război,
Cine-o să vie 'napoi,
Nimeni nu știe din noi,
Numai – Domnul tuturor
De zile – mântuitor...

(Grigore Grati din s. Holercani,
județul Orhei)

X

Frunză verde măr domnesc,
Eu, puicuță, mă pornesc,
Mă pornesc la moscălie
Și de-acolo-n bătălie...
„Ie-ți puiule, ziua bună –

De la stele, de la lună,
De la puica ta cei bună,
De la stele, de la soare –
De la puica dumitale;
De la strat cu busuioc –
De la flăcăi, de la joc,
De la strat cu floricele,
De la frați cu surorele,
C-ai trăit bine cu ele...”

(Ion Cepoi din s. Petroșani,
județul Bălți)

XI

Frunzuliță nintă rece,
Hai, maică și mi-i petrece...
Dragul mamei, mai n-aș merge,
Că străinii te-or petrece...
Hai, măicuță, dumneata,
Că de străini, m-oi sătură,
Da de mamă și de tată
Nu mă satur niciodată...
Cărărușa din grădină
Crește iarbă și solcină,
Cărărușa de la joc,
Crește flori și busuioc,
Cărărușa-n sat la fete,
O crescut cu nalbă verde,
Cărărușa la puicuță
O crescut scai și curnuți,
Cărărușa la izvor
O crescut cu spinișori,
Cărărușa la fântână
O crescut cu mărăcină:
Nimeni calea nu le bate –
Nicio soră, niciun frate,
Nimeni calea nu le-a ține
Nici neveste, nici copile,
Oh sărman și vai de mine;
Ce-am ajuns acestea zile
Să mă port prin țări străine,

Unde nu cunosc pe nime,
Să mă port prin loc departe,
Unde ghermanu se bate,
Și se bate pân' la moarte...

(Vera Buzdugan
din s. Brânzenii Vechi, județul Bălți)

XII

Frunză verde de mohor,
Plânge-mă maică cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior:
Ți-am scos boii din ocol –
Pe Joian și pe Bujor
Și i-am pus la plugușor,
Și m-am dus pân' la ogor:
Nicio brazdă n-am brăzdat,
Dușmanii m-o-ncunjurat
Și m-o prins și m-o legat
Cu frânghie de matasă
Cât mâna la cot de groasă,
Și cu una de fuior
Ca și pulpa la picior,
Și m-o dus drept la priom...
La priom când am ajuns
Chicușoara-n cap mi-o tuns:
Și mi-o tuns-o vâlurele
S-o trimăt la nemurele
Să mi-o plângă mai cu jele...
În priom, când am intrat
De haine m-o dezbracat.
Șapte doftori s-o sculat
M-o luat la măsurat,
De la cap pân' la picioare,
De la piept pân' la spinare,
Și m-o pus și pe cântare:
Pe cântar mă cântăre,
Cu ochii mă drămuie,
Prin cărți doftorii scrie,
Și m-o scris că-s sănătos:
De stat – nant,
Și-n spete – lat,

Și la os – nici prea-prea gros,
Nici prea gros, nici prea subțire –
Numai bun pentru oștire,
Și-ntr-un glas toți o strigat:
Să trăiești, bravo soldat!...

(Ion Cepoi din s. Petroșani, județul Bălți)

XIII

Frunză verde mărgărint,
Multă lume-i pe pământ
De amar de pătimit,
De scârbă și de urât.
Prin străini de suferit...
Prin străini de când mă plimb
Primăvara o venit,
Popușoi-o răsărit,
Grăișoarele-o-nverzit,
Floricelele-o-nflorit,
Păsăr' le s-o-nveselit...
Eu de când m-am rătăcit,
Nu văd iarba pe pământ,
N-aud păsăr' le cântând,
Numai puștile trosnind,
Și hărmățile tunând...
Da noi șădem lacramați,
Că suntem nevinovați,
Cu patroanele-ncărcați,
Pe la umere curmați,
Pe la răni-nfășurați,
Și culcați gramadă-n șant
Și de necaz-săturați;
De necaz și de urât
Nu văd lumea pe pământ!...

(Chirică Văcaru din s. Petroasa,
județul Bălți)

XIV

Frunzișoară măr uscat,
Că de când m-am rădicat,
Tare m-am mai săturat

Prin cazarmă de plimbat,
Pe fereastră de uitat
Pe măicuța de-așteptat...
Da măicuța nu mai vine
Că-s prin țările străine,
Și nu-ajunge pân' la mine...
Tot am zis, maică, noroc –
Pân' ce-am dat cu totu-n foc,
Dac-am dat de ce n-am ars
Și-am rămas și de năcaz...

(Pavel Bejenaru din s. Brânzenii Vechi,
județul Bălți)

XV

Foaie verde și-un mohor,
Cucușor de pe ogor,
Dă-mi ariple să zbor,
La puicuța mea cu dor,
Of, of, of, și vai, că mor!...
Foaie verde grâu-săcară,
Măriuță, Mărioară,
Ce ți-i gurița amară?
Mi-i amară că-s vadană
O trecut doi ani și-o toamnă...
Și-s vadană da-s frumoasă
C-un porumb și-o porumbiță
C-un băiet și c-o fetiță,
Și fetița strigă – mamă,
Și băietu strigă – tată...
Tată-to s-o dus la apă
Nu știu apa l-o luat
Ori un pește l-o mâncat
Că-napoi nu s-o-nturnat
Of, of, of, și iară, of!

(Costache Brașovanu din s. Râsipeni,
județul Bălți)

XVI

Frunzuliță măr uscat,
Că de când m-am rădicat,

Tare m-am mai săturat,
Prin cazarmă de plimbat,
Borș cu crupe de mâncat,
Pe fereastră de uitat –
Pe măicuța de așteptat.
Tot am zis, maică, noroc,
Pân' ce-am dat cu totu-n foc,
Dac-am dat de ce n-am ars –,
Și-am rămas, vai, de năcaz!...

(Mina Bradu din s. Dumbrăvița,
județul Bălți)

XVII

Frunzișoară solzi de pește,
Merge Nistrul de vuiște,
Vin', măicuțo, mă privește,
Cum ne tunde pân' la piele,
Și ne-mbracă cu șinele,
Și ne-ncinge cu curele,
Și ne pune-n rândurele,
Și ne-ndreaptă spre vaczal,
Și ne duce la muscal!...
De m-or duce spre Varșavă,
Să știi că nu vin degrabă;
De m-or duce în Sibir,
Să știi, maică, c-am să pier
Nici de foame, nici de ger,
Da de traiu cu oameni răi...
Mașină cu patru roate,
N-ai avea noroc, nici parte –
De șuruburile toate
Și de șina de sub roate,
Cum m-ai dus în țări departe,
Unde n-am soră, nici frate,
Nici măicuță cu dreptate...
Cuculeț, de pe pădure,
Picaț-ar limba din gură,
Cum mi-ai cântat numai mie –
Și m-o dus la bătlie...

Jălui-m-aș și n-am cui –
Jălui-m-aș codrului:
Codru are gălbinele –
Și de mine nu i-i jele...
Jălui-m-aș și n-am cui –
Jălui-m-aș câmpului:
Câmpul are peleniță
Eu n-am milă, nici credință...
Jălui-m-aș și n-am cui –
Jălui-m-aș cerului:
Cerule are stele multe –
Și nu vrea să mă asculte...

(Vasile Budacu din s. Călinești,
județul Bălți)

XVIII

Frunză verde grâu curat,
Tare m-am mai săturat
Prin străini de mă primblat
Și Rotnicu de-ascultat,
Borș cu crupe de mâncat,
Și sub pușcă de tot stat...
Frunză verde grâu săcară
Piște Prut – în ceea țară –
S-o aprins codrii cu pară.
Plânge mândra, să omoară...
Taci, mândruțo, nu mai plânge,
Că tu focu nu lă-i stânge:
Roagă-te la Dumnezeu
Să mă scoată de-unde-s eu,
C-am ajuns la mare greu...
Să mă scoată sănătos,
Să vin vesel și frumos,
Să trăim tot împreună –
Să ne iubim totdeauna –
Mână-n mână, gând în gând –
Cât a fi soare pe pământ...

(Gheorghe Pârlițeanu din s. Dușmani,
județul Bălți)

XIX

Frunzuliță în topit,
Cât îi Nistru de cotit
Și la mijloc ocolit –
Pentru noi necruți gătit...
Frunzuliță de harbuz,
Mărg necruții Nistru-n sus:
Mărg în sus ca noureii,
Negri – ca călugăreii,
Mărunțai – ca flutureii,
Frumușei ca florile,
Rumiori ca zorile,
Mărg în sus spre răsărit,
Unde-i războiu-ntărit...
De sub deal, de la hotară
Crește-o aripă de pară:
Crește, crește și se-ntinde –
Țara-ntreagă ne cuprinde,
Cine-i stă în cale – nu-l cruță –
Nici bătrânii, nici necruții:
C-așă-i legea la război –
Piere cine dă-napoi,
Cine luptă cu credință –
Ajunge la biruință!...

(Gheorghe Pârlițeanu din s. Dușmani,
județul Bălți)

XX

Frunză verde măr domnesc,
Of, bădiță, te pornesc:
Te pornesc la moscălie
Și de-acolo-n bătlie,
Da-napoi cine-o să vie,
Numai Dumnezeu îi știe...
Că de când s-o dus cu gloata
Cu păgânul să se bată,
Satele-o rămas pustii.
Ogoarele-n bălării...
Frunzuliță trei gârnatate,

Bate tunul zi și noapte –
Sfarmă târguri, darmă sate...
Și nu bate cum se bate
Da ne bate de la spate
Cu șrapnele și granate,
Iar plumbii cât grindina
Tot ne bate margina,
Zboară, ca albinele –
Și ne curmă zilele...
Chică unul, chică doi,
Chic o mie dintre noi,
Chică doi lâng-o carare
Și-o trecut o fată mare
Și-o aprins o lumânare...
Trece-un ghinarar calare
Și-i strigă-n gurița mare:
„Stânge, fată, lumânarea,
Că soldatului i-i dat –
Să-i fie moarte di-mpușcat:
Făr' de lumină de ceară –
Făr' de om dintr-a lui țară,
Făr' de lumină de său –
Făr' de om din satul său”...

(Gheorghe Pârlițeanu din s. Dușmani,
județul Bălți)

XXI

Frunzuliță măr pătat,
De-asară te-am așteptat,
Văzut-ai că nu mai vii,
Pus-ai dorul căpătâi,
Și cu jelea mă-nvălii...
Cât îi Prutul de cotit –
Eu ca tine n-am găsit,
Dar la târg, la Chișinău,
Crește-o floare-n chipul tău,
Cum aș face să mi-o ieu,
S-o pui în rachiul s-o beu –
Să-mi treacă de dorul tău...
Bat-o focu ciocârlie,